

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 309/2010/ Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

443/2010. (X. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. július 10-én előterjesztett **panaszát** a 2010. október 13-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2010. július 4-én Budapesten, egy rendezvényen kívánt részt venni, de a Budapest, XIV. kerületi 56-osok terén igazoltatni kezdték, majd előállították és nyolc óránál hosszabb ideig korlátozták személyi szabadságát.

I.

A panaszos 2010. július 12-én érkezett panaszbeadványában előadta, hogy 2010. július 4-én kb. 14 óra 40 perckor érkeztek a budapesti Felvonulási térre gépkocsival, ahol a rendőrök egy csoportja rögtön körülvette őket és indok közlése, illetve bemutatkozás nélkül megkezdték az igazoltatásokat és az átvizsgálásokat. A gépjármű átvizsgálása előtt a panaszos a rendőri kérdésre elmondta, hogy a gépkocsi csomagtartójában egy kés található. Miután bemutatta a kést a panaszos, azt visszaadták neki és azt mondták, tegye nyugodtan az ülés alá. Rövidesen újabb rendőr érkezett a panaszoshoz, aki nem azonosította magát és a gépjármű újbóli átkutatására adott utasítást, melynek során lefoglaltak a kést.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Ezt követően előállították a panaszost, majd orvosi vizsgálatot követően „bezárták”. 18 óra 30 perc körül engedték ki.

Amíg a panaszos a zárkában volt, az egyik őr megkérdezte tőle, igényli-e a jogsegély szolgálat segítségét, majd igenlő válaszára egy erre irányuló lapot töltettek ki vele. A kihallgatás során közölték a panaszossal az ellene felhozott vádakát, majd felvették a vallomását. A jogvédők kérelme ellenére nem kaptak tájékoztatást a meghallgatásáról, ez a megjelenésükkor derült ki. A kihallgatást követően tanúvallomást is tett a panaszos.

A panaszos előadta, hogy azért kívánt panasszal élni, mert ő nem egy betiltott társadalmi szervezet rendezvényére érkezett, ruházata pedig a személyes ízlését tükrözi, amely színben sem hasonlatos a szóban forgó szervezet egykori ruházatára.

A panaszos a fentiek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

II.

A Testület az ügy tisztázása érdekében megkereste a BRFK vezetőjét és kérte, hogy a kivizsgáláshoz szükséges és rendelkezésre álló iratokat, hang-, illetve képanyagot küldje meg a Testületnek, továbbá konkrét kérdéseket is megfogalmazott.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok az alábbiakat rögzítik.

1) Budapest Rendőrfőkapitánya a 01000/24831/2010. Ált. számú egyedi utasításával a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 30. §-ának (1) bekezdése, valamint (3) bekezdése alapján Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el, 2010. július 4-én 0 órától 2010. július 4-én 24 óráig terjedő időszakra.

Az egyedi utasítás tartalma szerint a feladat végrehajtásába beosztott rendőri állomány a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kíséri a rendezvényre érkezőket, valamint a helyszíneken tartózkodókat, megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatások, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálások végrehajtása került meghatározásra.

A fokozott ellenőrzés okaként az egyedi utasításban az került megjelölésre, hogy egy magánszemély a főváros V. kerületében található Erzsébet térre, valamint a Felvonulás tér – Andrásy út – Bajcsy-Zsilinszky út – Hajós utca útvonalra demonstráció megtartását jelentette be, mely rendezvényen – a rendőrség információi szerint – jelentős számú résztvevő megjelenése volt várható. A demonstratív tömegrendezvény biztosítása, illetőleg a gyülekezési joggal élők és a járókelők biztonságának garantálása érdekében a főváros területén indokolt a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzése.

2) A BRFK Hivatalvezetőjének összefoglaló jelentése szerint az intézkedő rendőrök eligazításán elhangzott, hogy csapaterős szolgálat keretében 2010. július 4-én Budapest területén fokozott ellenőrzés elrendelésére került sor, illetőleg a bíróság által felosztatott Magyar Gárda tagjainak, szimpatizánsainak gyülekezésére lehet számítani.

A jelentés tartalmazza azt is, hogy a panaszossal szemben intézkedő r. törzsőrmester közölte az igazoltatás okát – fokozott ellenőrzés – továbbá nevét, rendfokozatát és jelvéyszámát.

Rögzítette a rendőrség azt is, hogy gépjármű átvizsgálásra került sor, amelynek során a bal első ülés alól előkerült egy kb. 12 cm pengehosszúságú kés, melyet átvételi elismervény ellenében a rendőrök a panaszostól átvettek. A gépkocsi csomagtartójában is találtak a rendőrök egy zsebkést, azonban azt, mivel az nem minősült közbiztonságra veszélyes eszköznek, a panaszos részére visszaadták.

A rendőrség hivatkozott a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) rendelkezéseire, amelynek értelmében a 12 cm pengehosszúságú kés közbiztonságra különösen veszélyes eszköznek minősül. A rendelet előírja azt is, hogy tilos a közbiztonságra veszélyes eszközt közterületen, nyilvános helyen – ideértve az ott levő járművek belső tereit is –, valamint közforgalmi közlekedési eszközön birtokolni.

Hivatkozik továbbá a rendőri jelentés a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) vonatkozó rendelkezéseire, valamint az Rtv. 13. § (1) bekezdésére és a 29. § (1) bekezdésére.

Az Rtv. fenti, először említett bekezdéséből a rendőrség kiemelte, „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni”, ha „veszélyeztető tény, körülményt észlel” kitételek, valamint az utóbb idézett Rtv. 29. § (1) bekezdésből azt, hogy „a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében kell megállapítani”.

Az összefoglaló jelentés hivatkozik a panaszos előállítására kapcsán az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésének f) pontja utolsó fordulatára, amely szerint a rendőr a hatóság elé állíthatja azt, akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

Ezen rendelkezések alapján a rendőr úgy ítélte meg, hogy a jármű első ülése alatt elrejtett kb. 12 cm – a szabálysértési hatóság határozata szerint 16 cm – pengehosszúságú kés nem tartozik azon, szokásos életvitel körében használt eszközök közé, melynek birtoklása közterületen indokolt lenne, ezért jogszerűen került sor a panaszos előállítására és a kés lefoglalására. A rendőrség álláspontja szerint ugyanakkor annak elbírálása, hogy a törkés birtoklásával a panaszos elkövette-e a szabálysértést, nem a panasz eljárás tárgya.

A felvételek alapján megjegyezték továbbá azt is, hogy a Felvonulási téren több olyan, sérülés okozására alkalmas tárgyat (fegyvernek látszó tárgyakat, „boxereket”,

gázárcokat, késeket stb.) is elvett más személyektől a rendőrség, amelyek semmiképpen sem tekinthetők a szokásos életvitel körében használt eszközöknek.

A rendőri iratok tanúsága szerint a panaszos saját kezűleg írt nyilatkozatával – amely nyilatkozatot a rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta – jogi képviselőt nem kért, ugyanakkor az ott megjelent ügyvéd jogi képviseletét elfogadta, őt írásban meghatalmazta, aki a meghallgatáson jelen is volt.

Az összefoglaló jelentés ismerteti ezzel összefüggésben a BRFK Rendészeti Szervek Igazgatásrendészeti Főosztály vezetőjének tájékoztató levelét, amely szerint a megjelent ügyvéd egy általános tájékoztatást kívánt nyújtani az előállítottak számára, amelyhez a fogda parancsnoka nem járult hozzá, kizárólag egyenként engedélyezte azt. A rendőrség álláspontja szerint a panaszos ezen kifogása nem megalapozott.

A rendőrség tájékoztatása szerint az előállított panaszos és társai egységes ruházatot – sötét (zöld, vagy fekete) rövid ujjú pólót, terepszínű nadrágot, fekete bakancsot – viseltek és elmondták, hogy „valamilyen rendezvényre, illetve avatásra érkeztek”.

A rendőrség megállapítása szerint megfelelő adatok voltak a birtokukban ahhoz, hogy megalapozottan feltételezzék, hogy a panaszos és társai a betiltott „Magyar Gárda” által szervezett rendezvényre érkeztek, és ezért a panaszossal szemben intézkedést kezdeményeztek, illetve „kényszerintézkedést” foganatosítottak. A rendőrség megítélése szerint ezért a rendőri intézkedés jogszerű és szakszerű volt.

3) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés az ügy szempontjából az alábbi releváns információkat tartalmazza.

A panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása került alkalmazásra, továbbá előállításra az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésének b) pontjára tekintettel – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása – került sor.

A panaszossal szemben intézkedő r. törzsőrmester és r. őrmester 2010. július 4-én csapatszolgálati feladatot látott el Budapesten a XIV. kerület területén. Az eligazítást végző r. százados meghatározta, hogy a fenti napon a Budapest XIV. kerület, Felvonulási téren a bíróság által feloszlattott Magyar Gárda nevű szervezet rendezvénye várható. Mivel a szervezetet a bíróság feloszlatta, ezért az általuk használt egyenruha, illetve szervezett, csoportos alakzatban történő vonulásuk szabálysértésnek minősül, valamint fokozott ellenőrzés van elrendelve a rendezvény lehetséges területén.

Az intézkedő rendőrök 13 órakor a Felvonulási tér nagy parkolójában egy csoportra figyeltek fel, akik katonai egyenruhában (terepszínű), egységesen fekete színű pólóban és fekete bakancsban érkeztek gépjárműveikkel a parkolóba.

Ezt követően a panaszost és társait személyazonosságuk igazolására szólították fel, amelynek eleget tettek, majd leellenőrizték őket a körözési rendszerben, ahol nem szerepeltek. A fokozott ellenőrzés keretében a panaszos ruházatát átvizsgálták, amelynek során bűncselekményre illetve szabálysértésre utaló tárgyat, eszközt nem talált az intézkedő rendőr. A panaszos jelenlétében a gépjármű átvizsgálása során a bal első ülés alatt egy kb. 12 cm pengenhosszúságú kést talált az intézkedő rendőr. A panaszos elismerte, hogy a kés a saját tulajdona.

Figyelemmel arra, hogy a többi gépjárműből az átvizsgálás során közbiztonságra különösen veszélyes eszközök kerültek elő (fegyver, ütés erejét növelő eszközök, kések), és mivel ezek tulajdonosait a helyszínen tisztázni nem sikerült, ezért az intézkedő rendőrök utasítást kaptak arra, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt állítsák elő a panaszost és társait a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába. Ezt követően a panaszost 15 óra 40 perckor sérülés és panaszmentesen adták át a Gyorskocsi utcai fogdán. A panaszossal szemben feljelentéssel élt az intézkedő rendőr.

A panaszos az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról és időtartamáról tájékoztatót, valamint igazolást kapott; az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: Fogdászabályzat) 2. § (8)–(9) bekezdései, valamint a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján megkapta.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás eredménye szerint a jelentésben említett rendőri intézkedések jogszerűek és szakszerűek voltak.

4) Az előállítás időtartamát tartalmazó igazolás szerint a panaszos előállítása 2010. július 4-én 12 óra 44 perctől 21 óra 5 percig tartott. Az előállítás időtartamának meghosszabbításáról szóló határozat szerint azt 4 órával, azaz 2010. július 4-én 24 óráig meghosszabbították, mely határozatot a panaszos aláírásával ellátott.

5) A „Nyilatkozat” elnevezésű, előállító helyiségben elhelyezett személyeket regisztráló dokumentumban a panaszos a következőket nyilatkozta a számára feltett kérdésekre, amelyet aláírásával igazolt.

A panaszos átvette a „Tájékoztató az előállított/elővezetett személy jogairól és kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről” és a „Tájékoztató a fogvatartottak részére jogorvoslati lehetőségeikről” elnevezésű dokumentumokat.

Egészségügyi állapotából adódó különleges étkezési és egyéb igényei, illetőleg a vallásgyakorláshoz kapcsolódó különleges igényei nem voltak. Kijelentette, hogy nem dohányzik. Megjelölte azt a személyt, akinek a kiértékelését kérte. Ezt a személyt 15 óra 38 perckor tájékoztatták, amely tájékoztatást az érintett tudomásul vett.

amennyiben valakinek ilyen jellegű igénye van, az intézkedés végén keresse fel őt. Ezt követően hallható, hogy mindenkitől személyi igazolványt kért, amelyek átadását a jelen levő személyek a többi intézkedő rendőr felé megtették. Hallható, hogy egy r. százados ugyanezen tájékoztatást megismételte.

Ezt követően látható, hogy az intézkedő rendőrök végrehajtották az igazoltatásokat, adatrögzítéseket és az átvizsgálásokat. Az átvizsgálások során a gépjárművekből előkerültek többek között olyan eszközök, mint fegyver, gázárcs, kés, boxer, egyenpóló, csuklya, sisak. Ezeken túlmenően a jelenlevőknél voltak például a táborozáshoz szükséges kellékek, valamint a „Csendőrség Köszöntő Oklevele” több üres illetve kitöltött példánya. Az intézkedés alá vont személyek ruházata katonai mintájú nadrág, fekete póló kitűzővel, valamint fekete bakancs volt. A felvételeken több személlyel szembeni intézkedés látható, azonban konkrétan a panaszos nem beazonosítható.

III.

A Testület vizsgálata tárgyává tette a helyszínre elrendelt fokozott ellenőrzés jogszerűségét, az annak keretében fogantatosított intézkedéseket, a szolgálati fellépés szabályinak betartását, a panaszos előállítását és az annak körülményeivel – időtartam és a jogi képviselő igénye – kapcsolatos kifogásokat.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ából levezethető tisztességes eljáráshoz, a 13. §-ának (1) bekezdésében garantált tulajdonhoz valamint az 52. §-ban rögzített személyes szabadsághoz és az emberi méltóságból levezethető személyi integritáshoz való alapvető jogait.

A panaszos és társai a fokozott ellenőrzés hatálya alatt 13 órakor 40 perckor érkeztek a Budapest, XIV. kerület 56-osok terére, ahol őket rendőri intézkedés, igazoltatás, ruházat, csomag és gépjármű átvizsgálás alá vetették, majd a panaszost és társait előállították a Budapest, II. kerület Gyorskocsi utcai rendőrségi objektumba.

1) A Testület vizsgálta a fokozott ellenőrzés elrendelésének jogszerűségét, és annak keretében a panaszossal szemben fogantatosított intézkedést.

a) A BRFK vezetője egyedi utasításában 2010. július 4-én 0 órától 24 óráig fokozott ellenőrzést rendelt el Budapest egész területére egy magánszemély által bejelentett demonstráció miatt.

A Rtv. fokozott ellenőrzést szabályozó, tehát jelen esetben alkalmazandó 30. §-ának (1) bekezdése értelmében „a rendőrség [...] a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja”.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. §-a értelmében „a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják”.

A jogszabályi háttér – ahogyan arra a Testület korábbi állásfoglalásaiban is utalt – meglehetősen tág teret biztosít a fokozott ellenőrzések alkalmával foganatosítható rendőri intézkedéseknek, ezen belül is elsősorban az igazoltatásnak. Ennek keretében az állomány tagjainak nem kell olyan mértékig mérlegelniük az igazoltatás konkrét okainak meglétét, mint egy olyan igazoltatás során, amelyet saját kezdeményezésre, az Rtv. 29. §-a alapján foganatosítanak, mert a fokozott ellenőrzés egyfajta „mögöttes felhatalmazást” jelent.

Ez a felhatalmazás ugyanakkor nem korlátlan. Vizsgálható egyfelől az, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése indokolt volt-e, másfelől az is, hogy a fokozott ellenőrzés keretében foganatosított konkrét igazoltatás nem volt-e egyértelműen indokolatlan a fokozott ellenőrzés céljainak fényében.

Annak megítélésével összefüggésben, hogy a rendőrség a fokozott ellenőrzés elrendelésének lehetőségével az említett napon indokoltan élt-e, a Testület elfogadta a rendőrség érvelését, azaz azt, hogy egy magánszemély a főváros V. kerületében található Erzsébet térre, valamint a Felvonulási tér – Andrássy út – Bajcsy-Zsilinszky út – Hajós utca útvonalra demonstráció megtartását jelentette be. A rendőrség olyan információknak volt a birtokában, hogy jelentős lesz a résztvevők létszáma, amely indokoltá tette a tömegrendezvény biztosítását, illetőleg a gyülekezési joggal élők és a járókelők biztonságának garantálása érdekében a fokozott személyi és járműforgalom ellenőrzést. A rendőri jelentésekből pedig az is kiderült, hogy a rendőrségnek olyan információi voltak, miszerint a Magyar Gárda rendezvénye várható. **Ezért a Testület megítélése szerint a rendezvények helyszínéhez közeli területekre nézve a rendőrség indokoltan rendelt el fokozott ellenőrzést.**

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése előírja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával (arányosság követelménye). A Testület szükségesnek tartja sokadszorra is megjegyezni, hogy a fokozott ellenőrzésnek a főváros teljes területére történő elrendelése olyan esetekben, amikor a rendezvény Budapest jól behatárolható területein és kerületeiben kerül megtartásra, az arányosság követelményét nem veszi kellően figyelembe. A Testület ezt már korábban, hasonló esetekben jelezte, és jelen állásfoglalásban is szükségesnek tarja felhívni a figyelmet arra, hogy aggályosnak tekinti a fokozott ellenőrzés területi kiterjesztését, még akkor is, ha a rendezvényre érkezők, és az onnan távozók biztonságának garantálása a rendezvény konkrét helyszínénél nagyobb terület ellenőrzés alatt tartását teszi szükségessé.

b) Megállapítható azonban, hogy konkrétan a panaszos által sérelmezett igazoltatásra a fokozott ellenőrzés által érintett területen, az egyedi utasításban konkrétan hivatkozott

rendezvény helyszínén (Felvonulási téren, azaz az 56-osok terén) és felvétellel igazolható módon a fokozott ellenőrzésre hivatkozással került sor. **A Testület álláspontja szerint a panaszos igazoltatása a fokozott ellenőrzés alapján jogszerűen történt, nem sérült ezáltal a személyes adatok védelméhez és a tisztességes eljáráshoz való joga.**

2) A panaszos kifogásolta, hogy az intézkedő rendőr nem tartotta be a szolgálati fellépésre vonatkozó előírásokat. Állítása szerint az indok közlése illetve bemutatkozás nélkül kezdték meg az igazoltatásokat és az átvizsgálásokat.

Az Rtv. 20. §-a tartalmazza a rendőri intézkedés során a rendőr azonosítására vonatkozó rendelkezéseket, amelynek az a célja, hogy a rendőri intézkedések, eljárások során minden esetben kétséget kizáróan azonosítani lehessen az eljáró rendőrt. Ennek ugyanakkor nem lehet olyan hatása, hogy az intézkedést akadályozza. A 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt, minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A rendőri intézkedés alakosságait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 4. §-a, amely szerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr továbbá az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

A BRFK hivatalvezetőjének tájékoztatása szerint a panaszossal szemben intézkedő r. törzsőrmester közölte az igazoltatás okát – fokozott ellenőrzés – továbbá nevét, rendfokozatát és jelvéyszámát.

A felvételek alapos vizsgálata után egyértelműen kijelenthető, hogy az intézkedés(ek)re az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseinek betartásával került sor. Az intézkedés kezdetekor a biztosítás helyszíni parancsnoka (r. százados) napszaknak megfelelő köszönés után hangosan, érthetően közölte a helyszínen tartózkodókkal nevét, szolgálati helyét és azt, hogy fokozott ellenőrzés került elrendelésre, amelynek keretében igazoltatásokat, csomag, ruházat és gépjármű átvizsgálásokat kívánnak végrehajtani a jelenlevő személyekkel szemben az intézkedő rendőrök. Ezt követően tájékoztatta a jelenlevőket arról, hogy hol tehetnek panaszt az intézkedéssel szemben. Az ismertetett formában megtörtént tájékoztatás, amit felvétellel igazolhatóan megismételt a csapatszolgálati eligazítást megtartó r. százados is.

Fontos leszögezni, hogy rendőrségi iratokból megállapítható az, hogy a vizsgált intézkedéssorozatot az intézkedő rendőrök csapaterőben látták el.

Az Rtv. 58. §-ának (1) bekezdés g) pontja szerint a rendőrök csapaterőben alkalmazhatók a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó vagy más jelentős rendezvény rendjének biztosítására. A Szolgálati Szabályzat csapaterő alkalmazására vonatkozó 73. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a csapaterő alkalmazása esetén a rendőrség a személyi állomány összevonása és kötelékbe szervezése, ennek egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezése, továbbá sajátos taktikai szabályok alkalmazása útján biztosítja a feladat végrehajtását.

Azzal összefüggésben, hogy a csapaterőben szolgálatot teljesítő, konkrétan a résztvevőkkel kapcsolatban levő rendőrök mennyiben tartották be a szolgálati fellépésre és a felvilágosítás-adási kötelezettségeikre vonatkozó előírásokat, az ezt rögzítő felvételek hiányára tekintettel, a Testület az alábbi – több korábbi, így a 235/2009. (VIII. 5.) számú állásfoglalásában kifejtett – álláspontjára emlékeztet.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése a rendőr kötelezettségeként írja elő, hogy köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni, csapaterőben történő szolgálatteljesítés során ez az általános segítségnyújtási kötelezettség is a csapaterőt, illetve annak parancsnokát terheli; már csak azért is, mert a kötelékben összevont egyes utasításokat végrehajtó rendőröktől nem is feltétlenül várható el, hogy a hozzájuk forduló személyeknek minden szükséges információ birtokában teljes értékű felvilágosítást tudjanak adni, miközben az egyéb csapaterőben teljesítendő feladataikat is el kell látniuk. A csapaterő parancsnoka – illetve rendezvények esetében, a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet 9. és 12. §-ai alapján a rendbiztos(-ok) és a biztosítás parancsnoka – az a személy, aki a helyszínről, az éppen folyamatban lévő intézkedések indokairól és jogalapjáról, a kialakult helyzet értékeléséről stb. meglévő információk teljessége birtokában megfelelő felvilágosítást adhat, és az idézett jogszabályhely alapján ez az ő kötelezettsége is.

A Testület megítélése szerint a panaszosnak tisztában kellett lennie az intézkedés okával és jogalapjával – azaz a fokozott ellenőrzés hatályával –, mivel arról a csapaterő parancsnoka és egy másik r. százados is tájékoztatott, akik az azonosítására vonatkozó előírásokat is betartották. **Ezzel összefüggésben a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

3) A panaszbeadvány azon részeivel összefüggésben, ahol a panaszos a rendőri átvizsgálásokat, valamint a birtokában levő kés elvételt sérelmezte, a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A panaszbeadvány és a rendőrségi iratok azonosan tartalmazzák azt a tényt, hogy a panaszos tulajdonában egy – a rendőrség helyben tett megállapítása szerint 12 cm vágóél hosszúságú – kés volt, amelyet a rendőrség átvett a panaszostól. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés arról ad tájékoztatást, hogy a panaszos ruházatát

átvizsgálták, amelynek során bűncselekményre illetve szabálysértésre utaló tárgyat, eszközt nem talált az intézkedő rendőr.

Ellentétet mutatkozik a panaszosi előadás és a rendőrségi iratok között abban a tekintetben, hogy míg a panaszos egy, a gépjármű csomagtartójában levő késről szól, addig a rendőrségi iratokban egyrészről a csomagtartóban talált késsel összefüggésben az szerepel, hogy az nem minősült közbiztonságra veszélyes eszköznek, ezért azt a panaszos részére visszaadták. Másrészről pedig a gépkocsi bal első ülése alatt talált, kb. 12 cm pengehosszúságú kést átvételi elismervény ellenében a rendőrök a panaszostól átvettek.

a) A rendőrségi dokumentumok, valamint a rendelkezésre bocsátott rendőrségi felvételek arról adnak tanúságot, hogy az átvizsgálásokra (ruházat és gépjármű) a fokozott ellenőrzés felhatalmazása alapján került sor.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az átvizsgálásra az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján került sor, azonban a Testület a helyszínen – hallhatóan – megjelölt fokozott ellenőrzésre való hivatkozást vette alapul vizsgálatánál. Fontos leszögezni azt is, hogy a fokozott ellenőrzést elrendelő egyedi utasításban feladatként a szűrőpróbaszerű igazoltatásokon túlmenően a ruházat-, csomag- és járműátvizsgálások végrehajtása került meghatározásra.

Az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése szerint a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

A Szolgálati Szabályzat 40. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a ruházat, csomag és jármű átvizsgálása bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése tárgyi bizonyítási eszközeinek felkutatására, közbiztonságra veszélyes eszközök kiszűrésére irányulhat. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése azt rögzíti, hogy mikor – így többek között a fokozott ellenőrzés során – kerülhet sor ruházat, csomag, jármű átvizsgálásra.

Figyelemmel arra, hogy a Testület a jelen állásfoglalás III. részének 1) pont a) alpontjában úgy ítélte meg, hogy indokoltan rendelt el a rendőrség fokozott ellenőrzést, ezáltal álláspontja szerint az annak keretében fogatosított átvizsgálások – mind a ruházat, mind pedig a gépjármű átvizsgálás – **kapcsán a személyi integritáshoz való jog korlátozása jogszerűen történt.**

b) A panaszos azon állításával összefüggésben pedig, hogy gépjárművét kétszer is átvizsgálták egymást követően, a Testület megnyugtatóan állást foglalni nem tudott, mivel a rendőrség nem tett említést a panaszos által előadottakról, a felvétel pedig a panaszos gépjárművének átvizsgálásáról nem áll rendelkezésre. Azonban elképzelhető

az, hogy a panaszos mind a csomagtartó, mind pedig a gépjármű belső terének külön-külön történő átvizsgálását értékelte aránytalannak. **Figyelemmel a fentebb már ismertetett arányosság követelményére is, ha az átvizsgálásra két esetben is került sor, a Testület megítélése szerint az nem okozott olyan hátrányt, amely az alapjogsérelem megállapítását indokolttá tenné.** Ezen véleményének kialakításakor a Testület számba vette azt a tényt is, hogy a rendőrség a sérelmezett átvizsgálások alkalmával a panaszos tulajdonában levő egy, illetve a panaszos társaságában levő személyeknél számos közbiztonságra különösen veszélyes eszközt talált.

c) A panaszos azt is kifogásolta, hogy az egyik intézkedő rendőr „elkobozta” tőle a kését.

Az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése felhatalmazást nyújt a rendőr számára ahhoz, hogy amennyiben az átvizsgálás alkalmával a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket talál, akkor azt lefoglalhatja.

A Korm. rendelet mellékletének a) pontja szerint közbiztonságra különösen veszélyes eszköz többek között az olyan szűrő- vagy vágóeszköz, amelynek szűrőhosszúsága vagy vágóéle a 8 cm-t meghaladja.

A Korm. rendelet 3. §-ának (1) bekezdése azt is előírja, hogy – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – tilos a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt közterületen, nyilvános helyen – ideértve az ott lévő járművek belső tereit is –, valamint közforgalmú közlekedési eszközön birtokolni.

A rendőrség által is hivatkozott fenti jogszabályhelyek felhatalmazást nyújtanak a rendőr számára ahhoz, hogy az átvizsgálás során talált, panaszos tulajdonában levő közbiztonságra veszélyt jelentő kést tőle lefoglalja, figyelemmel arra is, hogy az közterületen levő gépjárműből került elő. A Testület megállapíthatónak látta azt, hogy az intézkedő rendőr a megfelelő jogalap birtokában és indokoltan vette el a panaszos tulajdonát képező kést, és **ezáltal azt, hogy a panaszos tulajdonhoz való jogának korlátozása jogszerűen történt.**

4) A Testület ezt követően vizsgálta a panaszos előállításának és annak időtartamának jogszerűségét.

a) Az Rtv. 33. §-ának (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésének b) pontja („aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható”), míg a BRFK Hivatala vezetőjének válaszlevelében az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontjának IV. fordulata (szabálysértést elkövető személy, „akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani”) került megjelölésre.

A Testület mindkét megjelölt okot szükségesnek tartotta megvizsgálni. A rendőrség azon hivatkozása alapján, miszerint a panaszos bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható, a következő körülményekre kell felhívni a figyelmet. A vizsgált

események napján készült jelentés rögzíti, hogy a panaszos tulajdonát képező kés került elő az egyik gépkocsiból – amelyről egyébként később a szabálysértési hatóság megállapította, hogy 16 cm vágóél hosszúságú volt –, valamint a többi gépjárműben is számos közbiztonságra különösen veszélyes eszközt találtak a rendőrök, úgy mint például fegyvereket, ütés erejét növelő eszközöket, késeket, boxereket, gázálcokat stb. Az egyes eszközök tulajdonosait a helyszínen nem minden esetben sikerült tisztázni, ezért az intézkedő rendőrök utasítást kaptak arra, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt kerüljön előállításra a panaszos és társai. Ezen állításokat a Testület által megtekintett felvételek is egyértelműen bizonyítják. A felvételekből a résztvevők részéről értékelhető magyarázat arra vonatkozóan nem hallható, hogy mi indokolta a fent megjelölt eszközök birtoklását. A magyarázat hiányát igazolja például az a tény, hogy a rendőr egyik résztvevőhöz címzett azon kérdésére, hogy miért van birtokában fegyver, a résztvevő úgy reagált, hogy ő „szállítja azt haza”. Arra választ nem nyújtott, hogy honnan szállítja. A rendőrség arra is hivatkozott, hogy az egyes eszközök tulajdoni viszonya sem volt tisztázható, amelyet a felvételek szintén igazoltak. Az egyik résztvevő például olyan személyt jelelt meg az eszközök tulajdonosaként, aki a helyszínen nem is volt jelen.

Az, hogy a rendőrség utólag jelölt meg egy további előállítási okot, a Testület véleménye szerint kifogásolható, azonban a vizsgálatot mégis szükségszerűnek tartotta, tekintettel a rendőrség hivatkozására. Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontjának IV. fordulója szerint előállítható az a személy, akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani. A rendőrségi iratok tanúsága szerint az intézkedő rendőr úgy ítélte meg, hogy a panaszosnál talált kés nem tartozik a szokásos életvitel körében használt eszközök közé, melynek birtoklása közterületen indokolt lenne, ezért jogszerűen került sor a panaszos előállításra és a kés lefoglalására.

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. r.) 10. §-a rögzíti, hogy aki a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök birtoklására, szállítására, forgalmazására vonatkozó szabályokat megszegi, az a közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértést követi el. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy azt az eszközt, amelyre az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértést elkövették, el kell kobozni.

A rendelkezésre álló információkból megállapítható, hogy a panaszos tulajdonában egy közbiztonságra különösen veszélyes eszköz volt, amelynek ilyen jellegét később a szabálysértési hatóság is megállapította, továbbá az is megállapításra került, hogy a kés 16 cm vágóél hosszúságú volt. Az előállítás során ún. „azonnalos eljárás” keretében a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság szabálysértési hatósága 2010. július 4-én szabálysértési eljárást indított a panaszossal szemben és lefoglalásra is került a nevezett kés.

A Testület rá kíván mutatni azonban arra a tényre – figyelemmel BRFK Rendészeti Szervek Igazgatásrendészeti Főosztály tájékoztatására és a szabálysértési hatóság által

meghozott döntésekre –, miszerint a panaszossal szemben azonnal lefolytatatták a szabálysértési eljárás, amelynek következtében megállapításra került a közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés, és a feloszlátott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértések elkövetése. Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontjának II. fordulata szerint előállítható az a személy, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható. A Testület véleménye szerint pedig ez szolgálhatott volna az előállítás indokaként, azonban arra a rendőrség nem hivatkozott. A Testület álláspontja szerint, annak ellenére, hogy a panaszost indokoltan állították elő, annak okának megjelölésére a rendőrség részéről nem megfelelő módon került sor. A panaszos előállítására az első számú jelentés szerint bűncselekmény gyanúja miatt volt szükség, míg az időben később készült tájékoztató levél szerint azért, hogy tőle tárgyi bizonyítási eszközt szerezzenek meg, vagy elkobzás alá eső dolgot tartsanak tőle vissza. Ehhez képest az iratokból megállapítható, hogy a panaszossal szemben a szabálysértési eljárást azonnal lefolytatták a fentiekben már ismertetett két szabálysértés elkövetése miatt is. **A rendőrség tehát nem az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontjának II. fordulatát jelölte meg, sértve ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.**

A rendőrség által megjelölt két indok pedig a következők miatt kifogásolható. A 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja (aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható) szerinti előállítási okkal kapcsolatban rendőrség nem indokolta meg – még a Testület megkeresésére sem –, hogy konkrétan mely bűncselekmény elkövetésétől tartott a rendőrség. Megállapítható az is, hogy a panaszos tulajdonában – fent ismertetett eszközök közül – egy darab kés volt, amelyet átvételi elismervény ellenében a panaszostól el is vettek. Ebből is következik a másik előállítási ok, azaz a 33. §-ának (2) bekezdés f) pontjának IV. fordulata szerinti indok megkérdőjelezhetősége. Azzal ugyanis, hogy a kést a rendőrség a panaszostól átvételi elismervény ellenében elvette, már a helyszínen megszerezte azt a tárgyi bizonyítási eszközt, valamint visszatartotta azt az elkobzás alá eső dolgot, amiért később őt előállították. A Testület is elfogadja azt a rendőrségi megközelítést, miszerint indokolatlan volt, hogy a panaszos a kést közterületen birtokolja, mivel az nem tartozik a szokásos életvitel körében használt eszközök közé, de azzal, hogy ezt a panaszostól a helyszínen elvették, megszűnt a további birtoklás.

Az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésében szereplő előállítási okok mintegy „lehetőségként” szolgálnak a rendőr számára, azaz adott esetben az intézkedő rendőr diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban feltétlenül szükséges-e annak alkalmazása. **A Testület álláspontja szerint mégis az intézkedő rendőrök indokoltan döntöttek a panaszos előállítása mellett, ezáltal nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga, azonban a nem megfelelő jogalap meghatározásával sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, mely sérelmet a Testület csekély mértékűnek ítélte meg.**

b) Az előállítás időtartamának vizsgálatával összefüggésben a Testület az alábbiakra kíván rámutatni.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

Az előállítás időtartamát tartalmazó igazolás szerint a panaszos előállítása 2010. július 4-én (szemben a panaszbeadványban megjelölt 14 óra 40 perces időpontra) 12 óra 44 perctől 21 óra 5 percig tartott. Az előállítás időtartamának meghosszabbításáról szóló határozat szerint a panaszos előállítását 4 órával, azaz 2010. július 4-én 24 óráig meghosszabbították, ezt a panaszos is aláírta. A meghosszabbítás indokaként az szerepelt a határozatban, hogy az az eljárási cselekmények lefolytatásához vált szükségessé. Összességében megállapítható, hogy a panaszos előállítása végül 8 óra 20 percet vett igénybe.

A panaszos előállítása során foganatosított eljárási cselekményekkel összefüggésben a rendőrségi iratokból tényként állapítható meg az, hogy a panaszos előállítása 12 óra 44 perckor kezdődött a Felvonulási téren. Ez után 15 óra 40 perckor a panaszost átadták a BRFK Gyorskocsi utcai objektumában egy r. őrmesternek. A panaszos 15 óra 37 perckor úgy nyilatkozott, hogy jogi képviselőt lehetőségével nem kíván élni. A panaszos a befogadást követő orvosi vizsgálat után 15 óra 55 perckor került elhelyezésre a BRFK Központi Fogda előállítójába. Ekkor a panaszos sajátkezü aláírásával is ellátott nyilatkozatokat tett, mégpedig arról, hogy kéri a hozzátartozója kiértesítését, valamint, hogy az öt órát meghaladó fogvatartása esetén kéri a részére adható élelmiszert. Ezután a következő időpont a 18 óra 10 perc, amikor a panaszos megkapta az igényelt élelmiszert, majd ezt követően a meghallgatási jegyzőkönyv szerint a panaszos meghallgatása 18 óra 35 perckor kezdődött meg. A meghallgatásra kísérést egy másik rendőrségi irat – amely a történetek után majdnem egy hónappal később készült – 18 óra 55 perc időpontban jelölte meg. A panaszos 19 óra 15 perckor úgy nyilatkozott, hogy a lefoglalással szemben panasszal nem él. Ezután 20 órakor a panaszos jogi képviselője megjelent a meghallgatáson, amelynek lezárására 20 óra 15 perckor került sor.

Az időpontok vizsgálatát követően a Testület arra a következtetésre jutott, hogy az előállítás alatt kétszeri időtartam tekintetében – azaz 12 óra 44 perctől 15 óra 40 percig és 15 óra 55 perctől 18 óra 10 percig – nem állapítható meg teljes pontossággal, hogy milyen eljárási cselekmények történtek konkrétan a panaszossal szemben, amellyel kapcsolatosan az alábbi magyarázat adható.

Az első, mintegy három órás időtartam (12 óra 44 perctől 15 óra 40 percig) alatt a Felvonulási téren 16 személlyel és 4 gépjárművel szemben foganatosított intézkedéseket (igazoltatás, átvizsgálás) a rendőrség. A felvételekből és az iratokból az is kiderült, hogy az igazoltatások és az átvizsgálások során dokumentálások és rádióon történő adatlekérdezések történtek. Az is látható volt, hogy az egyes gépjárművek csomagtartói csomagokkal voltak tele, amelyeket a rendőrség egyesével nézett át. A

Testület arra következett, hogy az intézkedés megkezdésétől mintegy két órán keresztül tartott a fenti cselekmények elvégzése, majd az azt követő elszállítás, vezetett ahhoz, hogy a panaszos csak 15 óra 40 perckor került átadásra a BRFK Gyorskocsi utcai objektumban. A Testület ezen időtartamot a körülmények ismeretében életszerűnek találta.

A második, 15 óra 55 perctől 18 óra 10-ig terjedő időre vonatkozóan a rendőrség szintén nem jelölt meg olyan konkrét eljárási cselekményt, amely a panaszossal kapcsolatos lett volna. A Testület ezen időtartam vizsgálatánál figyelemmel volt arra a körülményre, hogy a panaszoson kívül a panaszos társaságában levő további 15 embert is előállították ugyanabban az időpontban, ezért nem tekintette alapjog sértőnek azt a tényt, hogy a panaszossal szemben két órán keresztül eljárási cselekmény nem történt.

A fent idézett jogszabályi felhatalmazás alapján jogszerűen került sor a panaszos mintegy nyolc és fél órán át tartó előállítására, figyelemmel arra is, hogy annak meghosszabbításáról szabályszerűen döntött határozatban a rendőrség, amelyet a panaszos ellátott sajátkezü aláírásával. A Testület az arányosság követelményének figyelembevételével sem tartotta az időtartamot indokolatlanul hosszúnak, hiszen a panaszossal szembeni eljárás eredményeként a szabálysértési hatóság határozatban még aznap döntött a panaszos által elkövetett cselekményekről és a közbiztonságra különösen veszélyes eszköz lefoglalásáról is. Ugyan valóban aggályosnak tekinthető az, hogy a panaszossal szemben igazolhatóan nem történt két órán át eljárási cselekmény, azonban összességében, minden körülményt figyelembe véve a **Testület megállapítása szerint a panaszos személyes szabadsághoz való jogának korlátozására jogszerűen került sor.**

5) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a jogvédők, akik jelenlétét igényelte, nem kaptak tájékoztatást a kihallgatása kezdési időpontjáról.

A panaszos az általa 2010. július 4-én 15 óra 37 perckor aláírt nyilatkozat szerint a jogi képvisellel nem kívánt élni.

A panaszos, mint eljárás alá vont személy meghallgatásáról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint – a panaszos nyilatkozata ellenére – ügyvédje 20 órakor megérkezett a meghallgatásra, majd a jegyzőkönyvet 20 óra 15 perckor zárták le.

A Testület megítélése szerint e tekintetben a rendőri intézkedés során alapjogot sértő intézkedésre nem került sor – azaz nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga –, hiszen a panaszost nyilatkoztatták arról, hogy kíván-e élni a jogi képviselő lehetőségével, amelyet ő nem kért. Testület továbbá felhívja a panaszos figyelmét arra, hogy hatásköre nem terjed ki a szabálysértési eljárásban történő képviselő biztosítása és ellátása vizsgálatára, tekintettel a jelen állásfoglalás III. részének 7) pontjában rögzítettekre.

6) A Testület a panaszos azon állítására, hogy ő nem egy betiltott társadalmi szervezet rendezvényére érkezett, ruházata pedig a személyes ízlését tükrözi, amely színben sem

hasonlatos a szóban forgó szervezet egykori ruházatára, az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

A rendőrség tájékoztatása szerint az előállított panaszos és társai egységes – sötét (zöld, vagy fekete) rövid ujjú pólót, terepszínű nadrágot, fekete bakancsot – ruházatot viseltek és elmondták, hogy „valamilyen rendezvényre, illetve avatásra érkeztek”. A rendőrség megállapítása szerint megfelelő adatok voltak a birtokukban ahhoz, hogy megalapozottan feltételezzék, hogy a panaszos és társai a betiltott „Magyar Gárda” által szervezett rendezvényre érkeztek.

A rendőrség a panaszossal szembeni intézkedés jogalapjaként a panaszolt intézkedés időpontjában hatályban levő Szabs. r. 10/C. §-ának (3) bekezdésére kifejezetten nem hivatkozott, ugyanakkor utalt arra, hogy a panaszos milyen öltözkében volt jelen a rendezvény helyszínén. A szabálysértési határozatból pedig az derül ki, hogy a panaszost nem ruházata miatt, hanem a Szabs. r. 10/C. §-ának (2) bekezdésében foglalt szabálysértés elkövetése miatt (is) vonták felelősségre. Az is egyértelműen megállapítható a felvételek tanúsága alapján, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök nem utaltak a résztvevők ruházatára, kifejezetten a fokozott ellenőrzést jelölték meg az intézkedés alapjául.

A Testület tájékoztatja a panaszost a fent idézett Szabs. r. 10/C. §-ának (3) bekezdésének rendelkezéséről. A felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértését valósítja meg az is „aki nyilvános rendezvényen a bíróság által felosztatott társadalmi szervezet egyenruháját vagy formaruháját viseli, továbbá aki nyilvános rendezvényen olyan egyenruhát vagy formaruhát visel, amelyről – annak jellegzetes tulajdonságai miatt – bíróság által felosztatott társadalmi szervezet egyenruhája, formaruhája ismerhető fel.”

A Testület megjegyzi, hogy kifogásolható esetleg az lehetne – és az további vizsgálódás tárgyát is képezné –, amennyiben a fenti jogszabályhely alapján a rendőrség az intézkedés jogalapjaként kizárólag a panaszos ruházatára hivatkozott volna. Azonban jelen esetben ez nem így történt.

A Testület rögzíti továbbá a panaszos azon kijelentésével összefüggésben, hogy ő nem egy betiltott társadalmi szervezet rendezvényére érkezett, azt, hogy a rendőrség ezzel ellentétes információkról számolt be, és felhívja a figyelmet az alábbiakra.

7) A panaszos sérelmezte, hogy őt olyan szabálysértés elkövetésével vádolták amelyet nem követett el.

A Testület eljárását az Rtv. a Jogorvoslatok című fejezetében szabályozza. Az Rtv. 92. § -ának (1) bekezdése kimondja, hogy „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az

intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek ismeretében a Testület hatásköre nem terjed ki a szabálysértések minősítésére, vizsgálatára, így a Testület e tekintetben hatáskörének hiányát állapítja meg.

IV.

A Testület a panasz kivizsgálásának eredményeként megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát csekély mértékben sértette az előállítási indok nem megfelelő megjelölése; ugyanakkor a tulajdonhoz, személyi szabadsághoz és személyi integritáshoz való jogának korlátozása jogszerűen történt, a vele szemben foganatosított rendőri intézkedések (igazoltatás, átvizsgálás, előállítás és annak időtartama, tájékoztatás a jogi képviselő igénybevételének lehetősége kapcsán) alapjogi sérelmet nem idéztek elő. Mindezek figyelembe vételével a Testület úgy döntött, hogy az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv, azaz a BRFK vezetőjéhez.

Budapest, 2010. október 13.

Dr. Juhász Imre
elnök,
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület